



EEN GRAZENDE

STREEP

IN DE LUCHT

Jane Leusink

Een grazende streep in de lucht

EEN GRAZENDE STREEP IN DE LUCHT

Jane Leusink

**Uitgeverij
kleine Uil**



©2015 Jane Leusink

Uitgeverij kleine Uil, Groningen
www.kleineuil.nl

Omslag	247design
Omslagfoto	Roos Cukier
Binnenwerk	Peter ten Hoor
Auteursfoto	Alfred Oosterman

ISBN boek	9789492190086
ISBN ebook	9789492190093

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen).

Voor het overnemen van gedeelten van deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 14 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Het leven van de dode: een idioot idee. En tevens het geheim van de beschaving
Leon Wieseltier

Inhoud

Stad 9

Van Starkenborghkanaal 10

Voor wie een list verzint 11

Liefdesgedicht voor een lege etalage 12

Checkpoint 13

Herfst 14

Winter 15

Babyrapportage 16

Dubio 17

Het menens 18

Het vertrek van Vogel 19

Rouw op de werkvloer 21

{Factoren die het rouwproces beïnvloeden} 22

{Meten of het rouwproces normaal verloopt} 23

{Rouw op de werkvloer} 24

{Een delicate dans vol gevaar} 25

{wat kun je zelf doen} 26

Melief 27

Melief 28

Tot het uitmaakt 29

I-III 30-32

Schreeuw in het heelal 33

Hameren 34

Haperen 35

Herders van Fransum 37

Beeldhouwer 38

Kerkje 39

Kaddisj 41

Den Haag 1921

De koffier 43

Trouwdag 44

De fotograaf 45

Een zoon is geboren 46

Kussen 47

Stijl Haagse School 48

Een man sterft 49

Tijd is voor en achter tijd 50

Sobibor 1943

Ik besta of niet 52

Het leek een stralende zomerdag 53

De ogen van Toivi 54

Loof en takken 55

Kaddisj 56

April 57

April 58

Tot het af is 60

Het regent in Sneek 61

Gras 63

Mijn eeuw-I 64

Mijn eeuw-II 67

Aantekeningen 71

Stad

Van Starkenborghkanaal

Ze fietst ze met haar hond over het jaagpad
langs het Van Starkenborghkanaal. In de ochtendzon
wenkt jong blad met een viltig voorkomen
aan de takken van een onbekende populier.
Is het de takbreukgevoelige fluisteraar?
Ze stapt van haar fiets, haar hand gebaart Hond.
Ze zegt: er is blijkbaar iets in dat fluisteren waar ik van hou.
Ze buigt haar hoofd naar haar oor en wacht
tot de betovering haar keel vindt. Hond en zonlicht
veranderen van standpunt, likken haar hand
– daar houdt ze niet van.
Om zich beter te concentreren sluit ze haar ogen.
Haar universum is vandaag vol rappe stemmen
die elkaar vertellen hoe hun week is geweest.

Er was eens een geliefde met een witte stem
en opgewekte letters waarmee hij haar op het droge zette
of op de stang van zijn fiets als zij het koud had
wiens adem in haar oren haar lichaam hongerig maakte
haar stilte vast omklemde. Het was voorbij alle woorden.
Hij moet dat ook gekend hebben. Het was brood.
Er was eens een vader die altijd maande tot dankbaarheid
– doe toch eens dankbaar – en ze wist niet hoe het moest.
Het was honger die zeer deed.

In den beginne was het woord en het woord
was wind (ze past het iets aan) hunkerend naar spieren
die alles recht trokken.
Er zijn momenten dat een liefvallige hond zijn baas besnuffelt
alsof het weegbree is waar zojuist overheen is geplast
een takbreukgevoelige fluisteraar onrustig naar kleine benen zwaait
opdat die opstaan.
Ze staat, maakt gauw een foto van haar hond, stapt op haar fiets.
Later schrijft ze onder de foto 'Hond'.

Voor wie een list verzint

Op een dag staat ze op in deze stad, ze scharrelt met hoopvolle vingers door haar verleden affaires kan er net bij, schaft zich meteen een kleine minnares op stiletto's aan. Bovendien past ze een kunstgreep toe: ze breekt de stiletto's een ruwe beproeving waarmee ze gemakkelijk klimhaken in de stadsmuur slaat.

Niet dat iemand wakker ligt van het absurde spoor dat ze trekt als ze afdaalt, als ze Berend Bisschop later in zijn ondergelopen loopgraaf mijn verloofde noemt als ze onder de kromme baan van zijn kartouwen, waarmee hij de stad bestookt, dapper het spotlied zingt: *volte kale kip* of hem met bonkend hart zijn wortels bereidt, zijn aardappels en meer en gratis – zoals gort de hele nacht te meuken staat.

Ze besnuffelt nu gretig zijn verse sporen, ze scharrelt met inkt aan haar vingers door het archief van de stad opdat het gedrukt staat. O, Berend bezetter, ook vrouwen zijn jagers. Ja, jagende minnaressen en dansante meesteressen. Je belegering druppelt uit tot een modderige streep op weg naar het zuiden. Je moerassige boodschap vergruist tussen water en zand. En er is niemand die nog voor je kookt.

Liefdesgedicht voor een lege etalage

Je staat stil voor een lege etalage, je denkt: wat is ze verschrikkelijk leeg
de kamerplant in het midden maakt haar nog leger.

Je staart in het lege gezicht van de etalage, denkt: geen gezicht.
Je zou een gedicht willen schrijven over iets wat haar herinnert aan vroeger.

Ze kijkt je voorbij, alles gebeurt altijd achter je rug.
Ze ziet de sprintende moeder achter de Maxi-Cosi.

Ze ziet het kind op zijn kinderfietsje naast de man in zijn pak.
Kind en man samen op weg naar school en kantoor.

Hé, daar heb je Jantien op weg naar de academie.
Je kijkt naar jezelf in de ruit met naast je je glimlachende hond.

Alles verstomt in het licht van deze vol lege etalage.
Alleen jij schrijft haar op in dit gedicht.

In dit gedicht kooi je haar met jouw woorden.
Ze kan er niet uit.

Er was eens een dichter die snapte: je kunt met een gedicht
geen ruit ingooien. Dus blijf kalm.

Het is maar een licht ding, een ongegeneerd geëtaleerd
liefdesdingetje alleen voor jou.



Jane Leusink is dichter, docent aan de Schrijversvakschool Groningen en recensent poëzie voor het literaire weblog Tzum. Ze heeft Nederlandse Taal- en Letterkunde gestudeerd in Amsterdam en is werkzaam geweest aan het Spinozalyceum aldaar en aan de faculteit Cultuur-

wetenschappen van de Open Universiteit. Ze studeerde daarnaast enkele jaren kunstgeschiedenis aan de RUG en had haar eigen taaladviesbureau.

In 2003 ontving Jane Leusink de C. Buddingh'-prijs voor haar debuut *Mos en gladde paadjes*. *Erato* verscheen in 2005, *Er is weinig aan de lente veranderd* in 2008 en *Tot alles goed strak staat* in 2011. Ze was een van de samenstellers van *Kwam iemand in de tuin vanmiddag*, hommage aan de dichter C.O. Jellema (2007) en, ter gelegenheid van de renovatie van deze wierde, van *De Wierde van Wierum* (2010).

Haar vorige bundel gaf Jane Leusink een overkoepelende structuur mee. In *Een grazende streep in de lucht* kiest ze voor lange tot zeer lange, soms verhalende gedichtenreeksen en neemt daarbij foto's op. Ze zoekt naar de grenzen van de poëzie en komt uiteindelijk, zoals in 'Gras', terecht in een gebied dat poëtisch proza genoemd kan worden, zonder dat er van een proza-gedicht sprake is.

